

öfrigt uppgår, samt den större trygghet för förgiftningar och förluster genom förfalskningar, som derigenom, i synnerhet på landsbygden, otvifvelaktigt skulle vinnas, icke kan anses för dyrt.

Jag får därför vördsammast föreslå,

att Riksdagen ville besluta, att ett belopp af 20,000 kronor för år 1878 ställes till Kongl. Maj:ts disposition för att användas till aflöning och ersättning för kemikalier åt 4 stycken rättskemister i och för tillämpningen af Kongl. förordningen af den 7 Januari 1876 angående försäljning af arsenik och andra giftiga ämnen och varor.

Stockholm den 27 Januari 1877.

C. Adelsköld.

N:o 29.

Af Herr C. Adelsköld; Om aflåtande af underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande reglering och förhöjning af teckningslärares löner.

Då betydelsen och nyttan af teckningskonstens bibringande åt det uppväxande släktet vunnit alltmer erkännande och man kommit till den insigt, att en sann humanistisk bildning kräfver ej blott teoretiska, utan äfven estetiska och praktiska kunskaper, samt att ungdomen är i behof af en harmonisk utveckling af såväl kropp som själ, synes det ej vara för tidigt att något mera uppmärksamhet egnas åt våra så kallade öfningsämnen inom läroverken. Bland dessa intager efter min åsigt teckningskonsten ett högt rum, emedan den, om den är rätt anordnad, på samma gång den bidrager till utveckling af ungdomens konst- och skön-

hetssinne, äfven är af stor nytta i det praktiska lifvet, då densamma kan åt alla skolans elever, äfven om de ej ega några större anlag eller artistisk begåfning, gifva en viss färdighet att afbilda ytterverldens föremål, hvilka bilder, utan att vara konstnärligt utförda tafflor, likväl kunna vara tecknaren till stor nytta, bland annat vid de tillfällen, då han vill för minnet bevara de väsentligaste konturerna af ett föremål eller med några linier förtydliga sina tankar. Från denna sida taget är teckningskonsten en nära bundsförvandt med skrifkonsten och derföre af stort värde. Det är nu omkring tjugu år sedan teckningsundervisningen antogs såsom öfningsämne inom statens elementarläroverk, men ännu finnes intet maximum bestämdt för teckningslärares undervisningsskyldighet, så att det ännu i denna dag kan inträffa, att en teckningslärare vid ett högre elementarläroverk kan åläggas ända till 19 à 20 timmars tjänstgöring i veckan. Oaktadt teckningslärares tjänstgöringstid inom flera högre elementarläroverk fullt motsvarar en lektors och mycket närmar sig en adjunkts, är dock hans högsta lön efter 6 à 7-åriga studier vid Fria konsternas akademi och 10 års tjänstgöring såsom ordinarie lärare endast 1,250 kronor, hvilken lön sedan under hans återstående lefnad ej erhåller någon förhöjning.

Gymnastiklärarne, hvilka för vinnande af kompetens hafva endast att genomgå en 2-årig kurs vid härvarande Kongl. Gymnastiska centralinstitut, hvarvid de åtnjuta dagtraktamente af 3 kronor om dagen, hafva med ej större tjänstgöring än teckningslärarne, framför desamma och musiklärarne 250 kronor högre lön i hvarje lönegrad, dessutom kunna de erhålla ett arfvode af ända till 600 kronor till aflönande af ett biträde inom de läroverk, der lärjungeantalet öfverskrider 200 elever, samt en gratifikation af 250 kronor för militäröfningar och utmarscher. Dertill kommer äfven, att de erhållit rätt till tidigare pension än någon annan lärare.

Dessa missförhållanden och teckningslärares ständigt ökade tjänstgöringsskyldighet utan motsvarande ersättning hafva också föranledt att bland sökande till teckningslärarebefattningar på senare tider varit brist på skicklige och erfarne personer, äfvensom att mången teckningslärare tagit sin tjänstgöringsskyldighet inom skolan såsom en bisak vid sidan af en annan verksamhet. Härpå kan detta viktiga ämne icke vinna i längden.

Då teckningslärarne, spridda till skilda delar i riket, ej kunna sammanträffa för att gemensamt öfverlägga om förbättringar i undervisningen och sin egen ställning och genom samfälda uttalanden och beslut deråt gifva någon kraft och betydelse, är det af så mycket mera vigt, att Riksdagen söker gifva åt detta ämne den betydelse och rättvisa, som

det, med hänsyn till tidens kraf och dess praktiska nytta för det allmänna lifvet, förtjenar.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får jag vördsamt föreslå, det Riksdagen i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t anhåller, att med första en rättvisare reglering af teckningslärarynes löner och en förbättring deri måtte vidtagas.

Stockholm den 27 Januari 1877.

C. Adelsköld.

N:o 30.

Af Herr C. O. Widmark: Angående rust- och rotehållares rekryteringsskyldighets öfvertagande af staten.

Kongl. Maj:ts till innevarande Riksdag afgifna nådiga proposition angående statsverkets tillstånd och behof innehåller framställning om beviljande under fjerde hufvudtiteln af ett anslag af 400,000 kronor, för att bestrida hjälp i rustnings- och roteringsbördan, att utgå till rust- och rotehållare under förutsättning, att den föreslagna tillökningen i värnpligtiges öfningar kommer till stånd; varande denna anslagspost äskad under rubrik »Bidrag till aflöning af indelta arméns manskap».

Det kan väl synas såsom likgiltigt på hvad sätt den föreslagna lindringen, då den med ett bestämdt belopp skall utgå, kommer rust- och rotehållare till godo, men mig synes likväl, som talande skäl fordra, att, om lindring skall ifrågakomma, i främsta rummet bör bestämmas, att staten öfvertager rekryteringen eller legningen. I beräkningarne öfver årliga kostnaderna för rust- och rotehållet är denna städje- eller lego-kostnad upptagen till omkring 62,000 kronor årligen.